Lietas Nr. C16092214
Lietas arhīva Nr. C-0922-14

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā

Jēkabpilī 2014. gada 10. novembrī

Jēkabpils rajona tiesas tiesnese L. Bārbale, izskatot rakstveida procesā civillietu **/pers. B/** maza apmēra prasībā pret **/pers. C/** par uzturlīdzekļu piedziņu,

konstatēja:

prasītāja /pers. B/ (turpmāk ? Prasītāja) iesniegusi tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. C/ (turpmāk ? Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam.

Prasības pieteikumā norādīts, ka laulība ar Atbildētāju nav bijusi reģistrēta. Kopdzīves laikā 2012. gada 23. decembrī piedzimusi meita /pers. D/, un 2014.gada 16.jūlijā piedzimusi meita /pers. E/. Atbildētājs bērnus ir atzinis par saviem miesīgiem bērniem, iesniedzot dzimtsarakstu nodaļā iesniegumu bērnu paternitātes labprātīgai atzīšanai. Pēc kopdzīves pārtraukšanas bērni palikuši dzīvot ar Prasītāju, atrodas viņas ikdienas aprūpē un uzraudzībā. Atbildētājs par bērniem neinteresējas un nesniedz materiālu palīdzību bērnu uzturam.

Pamatojot prasību ar Civillikuma 112., 177., 179. pantu, Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus katra bērna uzturam ik mēnesi 120 *euro* apmērā, bet ne mazāk par Ministru kabineta noteikto minimālu apmēru un lūdz noteikt nekavējošu sprieduma izpildi. Prasītāja lūdz lietu izskatīt rakstveida procesā.

2014.gada 9.septembrī Atbildētājam saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta pirmo daļu tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, nosakot termiņu aizpildītas paskaidrojuma veidlapas par prasību iesniegšanai tiesā līdz 2014.gada 9.oktobrim.

Saskaņā ar 56.panta piekto daļu tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta otro daļu, tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi un dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Atbildētājs nav atspēkojis prezumpciju par dokumentu saņemšanu.

Līdz sprieduma taisīšanai lietā Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus nav iesniedzis, iebildumus pret pieteikumu nav cēlis, nav pieteicis lūgumu lietu izskatīt tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta otrā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Lietu tiesa izskata rakstveida procesā 2014.gada 10.novembrī, par ko pusēm 2014.gada 22.oktobrī nosūtīts paziņojums (lietas 27. – 28. lapa).

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civillikuma 177.pants nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Saskaņā ar šī panta otro daļu pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Ar 1998. gada 8. jūlijā LR likuma „Bērnu tiesību aizsardzības likums" 2. panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība, bet 24. panta pirmā daļa nosaka, ka atbilstoši Civillikuma noteikumiem vecāku pienākums ir rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās.

Civillikuma 179.panta piektā daļa nosaka, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Ministru kabineta noteiktā minimālā mēneša darba alga ar 2014.gada 1.janvārī sastāda 320 *euro*, tādēļ minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem, neatkarīgi no viņu mantas stāvokļa, bērnam līdz 7 gadu vecumam sastāda 80 *euro* mēnesī, bet bērnam no 7 gadu vecuma sastāda 96 *euro* mēnesī.

Konvencijas par bērna tiesībām 27. panta pirmā daļa nosaka, ka ikvienam bērnam ir tiesības uz viņa fiziskajai, psihiskajai, garīgajai, tikumiskajai un speciālajai attīstībai nepieciešamo dzīves līmeni. Minētā panta 2. daļa nosaka, ka vecāki vai citas personas, kas audzina bērnu, ir pirmām kārtām

atbildīgi par to, lai viņu spēju un finansiālo iespēju robežās bērnam būtu nodrošināti viņa attīstībai nepieciešamie dzīves apstākļi.

Tādējādi, tiesa atzīst, ka nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, par primāru uzskatāms nepilngadīgā bērna uzturēšanas nodrošinājums.

Kā redzams no lietai pievienoto dzimšanas apliecību /numurs/, un /numurs/, /pers. D/, personas kods /personas kods/, un /pers. E/, personas kods /personas kods/, vecāki ir /pers. C/, personas /personas kods/, un /pers. B/, personas kods /personas kods/ (lietas 10., 11. lapa).

Prasītāja lūdz piedzīt katra bērna uzturam uzturlīdzekļus 120 *euro* ik mēnesī.

Ņemot vērā to, ka Atbildētājs savu viedokli sakarā ar celto prasību nav izteicis, ka nekādus pretargumentus prasībai nav iesniedzis, tiesa atzīst, ka nav pamata pārvērtēt prasījuma apmēru un uzturlīdzekļi bērnu uzturam piedzenami 120 *euro* apmērā katram bērnam, kā to lūdz Prasītāja.

Tiesa atzīst, ka /pers. B/ prasība apmierināma pilnībā, nosakot, ka no /pers. C/ meitu /pers. D/ un /pers. E/ katras uzturam ik mēnesi piedzenami uzturlīdzekļi 120 *euro* apmērā, bet ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērnu 7 gadu vecumam, bet no bērnu 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz pilngadības sasniegšanai ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no prasības iesniegšanas dienas - 2014. gada 8. septembra.

Piedzenot uzturlīdzekļus konkrētajā apmērā no /pers. C/, atbilstoši Civilprocesa likuma 35. panta pirmās daļas 3. punktam, 39. pantam un 42. panta pirmajai daļai, piedzenami arī tiesas izdevumi, no kuru samaksas pie prasības iesniegšanas tiesā prasītāji uzturlīdzekļu piedziņas lietā saskaņā ar likumu ir atbrīvoti – valsts nodeva valsts ienākumos 349,94 *euro* (120x2=240; 240x12=2880; 2880-2134=746x4%=29,84+320,10=349,94) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 6,27 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205. pantu, pēc Prasītājas lūguma, nosakāms, ka spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu ir izpildāms nekavējoties.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumiem, Atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu par labu valstij – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Vadoties no teiktā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 197., 199., 204[1]., 205., 250.[25] pantu tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, **par labu /pers. B/,** personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus ik mēnesi no visa veida ienākumiem meitas /pers. D/, personas kods /personas kods/, un meitas /pers. E/, personas kods /personas kods/, **katras uzturam 120 *euro*** (viens simts divdesmit *euro*) apmērā, bet ne mazāk kā 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērnu 7 gadu vecuma sasniegšanai, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz pilngadības sasniegšanai ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot ar 2014. gada 8. septembri, nosakot, ka spriedums izpildāms nekavējoties, pārskaitot uzturlīdzekļus Prasītājas norēķinu kontā /konta numurs/, AS „SEB banka".

Izpildu rakstu, kas izsniegts saskaņā ar Jēkabpils rajona tiesas 2014. gada 18. septembra lēmumu par pagaidu uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. C/, atsaukt pēc tā izpildes.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, **valsts ienākumos** valsts nodevu **349,94 *euro*** (trīs simti četrdesmit deviņi *euro* 94 centi) un izdevumus, kas saistīti ar lietas izskatīšanu **6,27 *euro*** (seši *euro* 27 centi), nosakot, ka spriedums šajā daļā Atbildētājam labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā, sūdzību iesniedzot Jēkabpils rajona tiesā. Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese L. Bārbale